ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 3293A6868DD7EE41FE946C11D996CF24
Владелец: Газимова Лилия Раисовна
Действителен: с 05.12.2024 до 28.02.2026

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Исполнительный комитет Сармановского муниципального района Республики Татарстан
МБОУ "Сармановская СОШ"

РАССМОТРЕНА	СОГЛАСОВАНА	УТВЕРЖДЕНА
Руководитель методического объединения учителей начальных классов ________________________ Хазиева Л.Н. Протокол №1 от «25» августа 2025г.	Заместитель директора по УР ________________________ Нургалиева Д.А. Протокол №1 от «27» августа 2025 г.	Директор школы ________________________ Газимова Л.Р. Приказ 85-О от «1» сентября 2025 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
(ID 6522846)

учебного предмета «Родной (татарский) язык»
для обучающихся 3 класса

с.Сарманово 2025-20

1. Пояснительная записка

Рабочая программа по родному (татарскому) языку для 3 класса разработана в соответствии с Законом Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в республике Татарстан» (1 июля 2004 года); Законом Российской Федерации № 309-ФЗ (1 декабря 2007 года); Государственным стандартом общего образования татарской литературы.- Минобрнауки РТ, Казань, 2008; программы начального общего образования. Татарский и русский языки – Казань: издательство "Магариф", 2010; концепции «Перспективная начальная школа», обеспечивающей тесное взаимодействие принципов развивающего обучения и традиционного образования; концепции духовно-нравственного развития и воспитания личности гражданина России, Планируемых результатов начального общего образования, Образовательной программы, Положения «О структуре, порядке разработки и утверждения рабочих программ учебных курсов и предметов», учебного плана МБОУ «Сармановская СОШ» на 2021-2022 учебный год.

Учебники: Татарский язык. 3класс. И.Х.Мияссарова, К.Ф.Файзрахманова. Казань: «Магариф - Вакыт»– 2013.

По учебному плану общеобразовательной организации МБОУ «Сармановская СОШ» на изучение родного языка в 3 классе выделено 3 ч. в неделю, всего 102 часа в год. Исходя из этого, была разработана рабочая программа, соответствующая базисному учебному плану по ФГОС НОО для школ с обучением на родном (нерусском) языке.

Обучение татарскому языку учащихся направлено на решение следующих задач:

1 Формирование и повышение уровня мотивации - владения этническим родным языком, воспитание любви и уважения татарскому языку и культуре в диалоге с русской культурой, культурой других народов РФ.

2 Формирование у детей лингвистической компетенции:

а) овладение первоначальными знаниями, умениями и навыками по фонетике, лексикологии, словообразованию, грамматике;

б) формирование навыков по орфоэпии, орфографии и пунктуации.

3.Выработка навыков коммуникативной компетенции, т.е. владение умениями аудирования, говорения (диалога и монолога), чтения и письма.

4.Формирование и развитие этнокультуроведческой компетенции в рамках диалога культур.

2. Планируемые результаты

Содержание курса родного языка обеспечивает реализацию следующих личностных, метапредметных и предметных результатов.

Личностные результаты:

1. Формирование чувства гордости за свою Родину, осознание своей этнической и национальной принадлежности. Формирование ценностей многонационального российского общества, становление гуманистических и демократических ценностных ориентаций.
2. Принятие и освоение социальной роли обучающегося, развитие мотивов учебной деятельности и формирование личностного смысла учения.
3. Развитие самостоятельности и личной ответственности за свои поступки на основе представлений о нравственных нормах.

4. Развитие этических чувств, доброжелательности и эмоционально-нравственной отзывчивости, понимания и сопереживания чувствам других людей. Понимание значимости позитивного стиля общения, основанного на миролюбии, терпении, сдержанности и доброжелательности.
5. Формирование эстетических потребностей, ценностей и чувств.
6. Развитие навыков сотрудничества с взрослыми и сверстниками в разных социальных ситуациях, умения не создавать конфликтов и находить выходы из спорных ситуаций.
Учащийся научится:

- определять и высказывать самые простые общие для всех людей правила поведения при сотрудничестве (этические нормы);
- в предложенных ситуациях отмечать конкретные поступки, которые можно оценить как хорошие или плохие с позиции общечеловеческих нравственных ценностей;
- объяснять с позиции общечеловеческих нравственных ценностей, почему конкретные простые поступки можно оценить как хорошие или плохие;
- в предложенных ситуациях, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, какой поступок совершить.

Учащийся получит возможность научиться:

- формулировать собственное мнение и позицию;
- в предложенных педагогом ситуациях общения и сотрудничества, опираясь на общие для всех простые правила поведения, делать выбор, при поддержке других участников группы и педагога, как поступить.

Метапредметные результаты:
1. Умение планировать, контролировать и оценивать учебные действия в соответствии с поставленной задачей и условиями её реализации, определять наиболее эффективные способы достижения результата.
2. Способность принимать и сохранять цели и задачи учебной деятельности, находить средства её осуществления.
3. Умение включаться в обсуждение проблем творческого и поискового характера, усваивать способы их решения.
4. Умение понимать причины успеха/неуспеха учебной деятельности и способность конструктивно действовать даже в ситуациях неуспеха.
5. Освоение начальных форм самонаблюдения в процессе познавательной деятельности.
6. Умение создавать и использовать знаково-символические модели для решения учебных и практических задач.
7. Использование различных способов поиска (в справочных источниках и открытом учебном информационном пространстве Интернете), сбора, обработки, анализа, организации, передачи и интерпретации информации в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами.
8. Овладение навыками смыслового чтения текстов различных стилей и жанров в соответствии с целями и задачами. Осознанное выстраивание речевого высказывания в соответствии с задачами коммуникации, составление текстов в устной и письменной форме.
9. Овладение следующими логическими действиями: сравнение; анализ; синтез; классификация и обобщение по родовидовым признакам; установление аналогий и причинно-следственных связей; построение рассуждений; отнесение к известным понятиям.
10. Готовность слушать собеседника и вести диалог, признавать возможность существования различных точек зрения и права каждого иметь свою. Умение излагать своё мнение и аргументировать свою точку зрения и оценку событий. Умение активно использовать диалог и монолог как речевые средства для решения коммуникативных и познавательных задач.
11. Определение общей цели совместной деятельности и путей её достижения; умение договариваться о распределении функций и ролей, осуществлять взаимный контроль, адекватно оценивать собственное поведение.
12. Готовность конструктивно разрешать конфликты с учётом интересов сторон и сотрудничества.

13. Овладение базовыми межпредметными понятиями, отражающими существенные связи и отношения между объектами или процессами.

Регулятивные УУД

Учащийся научится:

- организовывать свое рабочее место под руководством учителя;
- осуществлять контроль в форме сличения своей работы с заданным эталоном;
- организовывать свое рабочее место под руководством учителя;
- правильно сидеть при письме, держать ручку, применять эти знания при выполнении письменного задания, правильно ориентироваться на странице прописей и тетради.

Учащийся получит возможность научиться:

- в сотрудничестве с учителем ставить новые учебные задачи;
- преобразовывать практическую задачу в познавательную;
- проявлять познавательную инициативу в учебном сотрудничестве;
- определять и формулировать цель деятельности на уроке с помощью учителя;
- отличать верно выполненное задание от неверного;
- совместно с учителем и другими учениками давать эмоциональную оценку деятельности класса на уроке.

Познавательные УУД

Учащийся научится:

- строить речевое высказывание в устной и письменной форме;
- ориентироваться в учебниках (система обозначений, структура текста, рубрики, словарь, содержание);
- осуществлять поиск необходимой информации для выполнения учебных заданий, используя справочные материалы учебника (под руководством учителя);
- понимать информацию, представленную в виде текста, рисунков, схем;
- сравнивать предметы, объекты: находить общее и различие;
- группировать, классифицировать предметы, объекты на основе существенных признаков, по заданным критериям.

Учащийся получит возможность научиться:

- способность характеризовать собственные знания по предмету, формулировать вопросы, устанавливать, какие из предложенных заданий могут быть им успешно выполнены;
- добывать новые знания: находить ответы на вопросы, используя учебник, свой жизненный опыт и информацию, полученную на уроке;
- перерабатывать полученную информацию: делать выводы в результате совместной работы всего класса;
- осуществлять поиск необходимой информации для выполнения учебных заданий с использованием учебной литературы, энциклопедий, справочников (включая электронные, цифровые).

Коммуникативные УУД

Учащийся научится:

- слушать и понимать речь других;
- соблюдать простейшие нормы речевого этикета: здороваться, прощаться, благодарить;
- узнавать настроение собеседника по мимике и жестам;
- вступать в диалог (отвечать на вопросы, задавать вопросы, уточнять непонятное);

- сотрудничать с товарищами при выполнении заданий в паре: устанавливать и соблюдать очерёдность действий, корректно сообщать товарищу об ошибках;
- участвовать в коллективном обсуждении учебной проблемы.

Учащийся получит возможность научиться:

- договариваться и приходить к общему решению в совместной деятельности, в том числе в ситуации столкновения интересов;
- использовать речь для регуляции своего действия;
- адекватно использовать речевые средства для решения различных коммуникативных задач, строить монологическое высказывание, владеть диалогической формой речи;
- доносить свою позицию до других: оформлять свою мысль в устной и письменной речи (на уровне одного предложения или небольшого текста);
- читать текст, соблюдая правила чтения;
- пересказывать текст, находить в тексте конкретные сведения, факты, заданные в явном виде.

Предметные результаты:

1. Формирование первоначальных представлений о единстве и многообразии языкового и культурного пространства России, о языке как основе национального самосознания.
2. Понимание обучающимися того, что язык представляет собой явление национальной культуры и основное средство человеческого общения и взаимопонимания, осознание значения татарского языка.
3. Первоначальное усвоение главных понятий курса татарского языка (фонетических, лексических, грамматических), представляющих основные единицы языка и отражающих существенные связи, отношение и функции.
4. Понимание слова как двусторонней единицы языка, как взаимосвязи значения и звучания слова. Практическое усвоение заместительной (знаковой) функции языка.
5. Овладение первоначальными представлениями о нормах татарского языка (орфоэпических, лексических, грамматических) и правилах речевого этикета. Умение ориентироваться в целях, задачах, средствах и условиях общения, выбирать адекватные языковые средства для успешного решения коммуникативных задач.
6. Формирование позитивного отношения к правильной устной и письменной речи как показателям общей культуры и гражданской позиции человека.
7. Овладение учебными действиями с языковыми единицами и умение использовать приобретённые знания для решения познавательных, практических и коммуникативных задач.

Учащийся научится:

- различать устную и письменную речь,
- различать буквы и звуки;
- различать гласные и согласные звуки и буквы, обозначающие их на письме, звонкие и глухие согласные звуки, мягкие и твердые
- звуки в слове;
- выделять слова из предложения, соотносить их с моделью слова;
- делить слова на слог; определять ударный слог в слове;
- обозначать мягкость согласных звуков с помощью букв е, ё, ю, я, и мягкого знака (ь) ;
- писать имена и фамилии людей, клички животных с заглавной буквы;
- выделять из короткого текста предложения, оформлять предложение в устной и письменной речи;

- употреблять заглавную букву в начале и точку в конце предложения;
- списывать с печатного и письменного текстов;
- отвечать на вопросы по содержанию прочитанного,
- давать краткий и полный ответ на вопрос.

Учащийся получит возможность научиться:

- пользоваться простейшими формулами речевого этикета при встрече, прощании, обращении друг к другу и к взрослым;

слушать собеседника, проявляя к нему внимание и уважение, поддержать разговор репликами и вопросами;

- проводить фонетико-графический разбор слова самостоятельно по предложенному в учебнике алгоритму,
- оценивать правильность проведения фонетико-графического разбора слов;
- читать слово орфографический и орфоэпический и на этой основе установить, так ли данное слово пишется, как оно произносится , в какой части слова находится буква или буквы, обозначающие несовпадение;
- соблюдать нормы татарского литературного языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объёме представленного в учебнике материала);
- находить при сомнении в правильности постановки ударения или произношения слова ответ самостоятельно (по словарю учебника) либо обращаться за помощью (к учителю, родителям и др.);
- писать под диктовку слова, написание которых не расходится с их произношением, предложения и тексты в 25—30 слов;
- определять главную мысль предложения;
- составлять и записывать тексты из 8—12 предложений по опорным словам, на определенную тему.
- дополнять текст по заданию учителя; выделять ключевые слова.
-

Содержание учебного предмета

Повторение изученного во 2 класса.

Орфограмма (10 ч)

С новым учебным годом! Повторение пройденного за 2 класс. Звуки и буквы Гласные и согласные буквы. Беззвучные буквы. Звонкие и глухие согласные. Твердый и мягкий знак. Парные и непарные согласные и звонкие и глухие согласные. Правописание букв **е, я, ю** в начале и в середине слова. Фонетический разбор слов.

Слово.

Словарь языка (10 ч.)

Слово. Лексическое значение слова. Однокоренные и многозначные слова. Синонимы. Антонимы. Омонимы. Их роль в речи. Использование многозначности и переносного значения слова (фразеологизмы). Словарный запас татарского языка. Умение находить толкование слова из словарей, словарей учебников.Лексические единицы, выраженные в словосочетании: сметана, земляника и др.

Словообразование (8 ч.)

Морфология и ее составные части. Корень и окончание. Корень и словообразующие аффиксы. Окончания, их роль в создании нового слова. Однокоренные слова. Особенности и порядок соединения словообразующих аффиксов (сложные слова, парные слова).

Морфология

Имя существительное. (16 ч.)

Имя существительное как часть речи. Категориальное значение (значение предметности). Синтаксическая функция имен существительных в предложении. Имена существительные единственного и множественного числа. Правописание окончаний существительных во множественном и единственном числе. Собственные и нарицательные имена существительные. Склонение имени существительного по падежам.

Глагол (19 ч.)

Глагол как часть речи. Времена глагола. Глаголы настоящего времени. Глаголы прошедшего времени. Спряжение глаголов. Изменение по числам. Глаголы будущего времени. Образование правильных форм прошлого, будущего, настоящего времени. Многозначность глагола.

Прилагательное (9 ч.)

Имя прилагательное. Семантические группы прилагательных. Категориальное значение (значение признака).

Местоимения (4 ч.)

Местоимение как часть речи (общее представление). *Категориальное значение (значение указания на имя).* Личные местоимения. *Изменение по лицам и числам.* Склонение личных местоимений.

Частицы (3 ч.)

Правописание частиц.

Предлоги (2ч.)

Правильное прменение вспомогательных предлогов при склонении и спряжении существительных.

Синтаксис

Предложение (8 ч.)

Синтаксис. Предложение. Виды предложений по цели высказывания. Повествовательное предложение. Вопросительное предложение. Порядок слов в вопросительных предложениях. Побудительное предложение. Виды предложений по интонации. Утвердительные и отрицательные предложения. Главные члены предложения. Подлежащее. Сказуемое Второстепенные члены предложения. Определение. Простые и распространенные предложения.

Словосочетание (1 ч.)

Упражнения в нахождении в составе предложения всех словосочетаний; умение в словосочетании находить главное слово и зависимое, ставить от первого ко второму вопрос.

Развитие речи (5 ч.)

Построение текста. Выделение в тексте смысловых частей. Подбор заголовков к каждой части текста и к тексту в целом. Составление плана текста. *Использование плана для пересказа текста, устного рассказа по картине, написания изложения и сочинения.*

Различение текста-описания и текста-повествования. Обнаружение в художественном тексте разных частей: описания и повествования. Сочинение по наблюдениям с использованием описания и повествования.

Различение развернутого научного сообщения на заданную тему и словарной статьи на эту же тему.

Определение темы и основной мысли живописного произведения.

Сочинение по картине с использованием описания и повествования.

Закрепление основных формул речевого этикета, адекватных ситуации речи (в беседе со школьниками или со взрослыми). Дальнейшее освоение жанра письма с точки зрения композиции и выбора языковых средств в зависимости от адресата и содержания.

Повторение изученного (7 ч.)

Лексическое значение слова. Словообразование. Части речи.

Повторение пройденного материала. Обобщение пройденного материала за год.

III. Тематическое планирование

№	Наименование разделов и тем	Всего часов
1	Повторение изученного во 2 класса	10 часов
2	Слово	10 часов
3	Словообразование.	8 часов
4	Морфология	53 часа
5	Синтаксис	14 часов
6	Повторение изученного	7 часов
	Итого:	102 часа

Аңлатма язуы

Эш программасы “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законы (2004 ел, 1 июль); “2004-2013 нче елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы Дәүләт программасы” (2004 ел, 11 октябрь); Россия Федерациясенең 309-ФЗ номерлы Законы (2007 ел, 1 декабрь); Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты. - ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына.Татар һәм рус телләре, Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010; үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәэмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә;МБГББУ «Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе» белем бирү программасы, “Укыту курсы һәм предметының эш программаларын раслау һәм эшләү тәртибе структурасы” турындагы нигезләмәсенә, мәктәпнең 2021-2022 нче уку елына базис укыту планына нигезләнеп эшләнде.

Программа елга 102 сәгать (атнага 3 сәгать) каралган.

Программа үтәлү өчен түбәндәге **укыту-методик әсбаплар** кулланыла:

- И.Х.Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Татар теле 3 нче сыйныф: Дәреслек. Ике кисәктән тора - Казан: «Мәгариф-вакыт”нәшрияты, 2013;
- И.Х.Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Татар теле. 3 нче сыйныф: Методик кулланма.- Казан «Мәгариф-вакыт”нәшрияты, 2013.

Яңа стандарттагы иң мөһим таләп мондый: мәктәпне тәмамлаганда, **«укучы үз алдына максат куярга һәм аны тормышка ашыру юлларын үзе таба алу дәрәҗәсенә күтәрелергә тиеш”**. Бу – яңа стандартта **эшлекле белем** дип атала**. Эшлекле белем** – стандарт керткән яңалыкның әһәмиятле эчтәлеген ачып бирүче иң гомуми төшенчә. Белем алу гамәлләренең структурасын һәм принцибын стандарт үзе аңлата.

«Перспектив башлангыч мәктәп»нең 3 нче сыйныфы өчен төзелгән татар теле программасы укытуның максатын, бурычларын һәм эчтәлеген билгели. Тәкъдим ителә торган программада татар теленә өйрәтүнең **төп максаты һәм бурычлары** түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

-балаларның сөйләм осталыгын, фикерләү сәләтен һәм иҗади хыялын үстерү, ана телендә аралашу максатына, бурычларына,шартларына туры килгән тел чаралары сайлый белергә, уй-фикерләрен төгәл белдерергә һәм әңгәмәдәше әйткәнне тәңгәл аңларга күнектерү

-телнең лексикасы,фонетикасы һәм грамматикасы буенча программада күрсәтелгән башлангыч белемнәрне үзләштерүгә ирешү

-укучыларда дөрес уку һәм язу күнекмәләре булдыру, диалогта катнашырга һәм аларны зур, катлаулы булмаган монолог тибында төзеп әйтергә, тасвирлама, хикәяләү, фикер йөртү төрендәге кечкенә текстлар төзергә өйрәтү, уңышлы аралашу сәләте тәрбияләү

Татар теле дәресенең максаты:

-укучыларда уңышлы аралашу сәләте булдыру-әйтмә һәм язма сөйләмне үстерү, кара-каршы сөйләшү осталыгы, монолог төзү һәм шулай ук гомуми культура күрсәткече булган грамоталы язу күнекмәләре булдыру, укучыларны тел фәненең төп мәгълуматлары белән таныштыру һәм шулар нигезендә аларның тамга символик һәм логик фикерләвен үстерү, татар теленең башка телләр белән берлектә дөньяның фәнни картинасын тудыруда катнашуы,аның милләте саклап калуда, халыкның, шәхеснең үзенчәлеген югалтмауда ышанычлы нигез, җәмгыятнең яшәешенә зарури шарт булуы турында күзаллау барлыкка китерү.

Предметның укыту планындагы урыны

Туган тел филология өлкәсенә карый. Туган тел фәне 3 нче сыйныфта атнага 3 сәгать исәбеннән 102 сәгать укытыла.

Укыту предметын үзләштерүнең шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтиҗәләре

Бирелгән программа буенча укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр

Укучылар белергә тиеш :

- кушма сүз, парлы сүз; тамыр һәм ясалма сүзләр;
- өйрәнелгән сүз төркемнәрен һәм аларның билгеләрен : исем, фигыль, сыйфат, зат алмашлыклары, алмашлык, кисәкчә, бәйлек;

Укучылар башкара алырга тиеш :

- сүзләрдәге орфограммаларны табу һәм аларның язылышын кагыйдәләргә нигезләнеп аңлату;
- үтелгән орфограммалар кергән 55-60 сүзле текстны хатасыз һәм каллиграфик итеп күчереп һәм ишетеп, тыныш билгеләрен дөрес куеп язу;
- сүзләрне төзелешләре ягыннан тикшерү;
- сүзнең тамырын һәм кушымчаларын табу;
- кушымчаларның төрен билгеләү;
- кушма һәм парлы сүзләрне билгеләү;
- сүзләрне сүз төркеме ягыннан тикшерү : исемнең сан, килеш кушымчасын билгеләү;
- сыйфатның дәрәҗәләрен аеру;
- фигыльнең зат – сан, заманын күрсәтү;
- текстның темасын, төп фикерен билгеләү;
- темага һәм төп фикергә таянып, текстка исем кую;
- текстның планын төзү;
- хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү характерындагы текстларны аера белү һәм сөйләмдә куллану;
- культуралы мөгамәлә таләпләренә туры китереп, үтенеч, гафу үтенү, рәхмәт әйтү, баш тарту, чакыру, котлау – тәбрикләү сүзләрен сөйләмдә куллану;
- тасвирлау һәм фикер һөртү элементлары кергән 70-75 сүзле хикәяне изложение итеп язу;
- хикәяләү характерындагы сочинение язу.
- кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл ,елга, исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу.
- программада булган сүзләрне дөрес язу һәм юлдан –юлга күчерү
- сүзгә фонетик анализ ясау, иҗекләргә бүлү,авазларны сүздәге тәртиптә ачык, дөрес әйтеп атап чыгу,
- үзең язганны бирелгән үрнәк белән чагыштыру
- сүзләргә дөрес сорау кую һәм шуның нигезендә предметны ,предметның эшен,хәрәкәтен, билгесен, өстәмә предметны, ярдәмче сүзләрне таба белү
- җөмләнең баш кисәкләрен таба белү; уку, уеннар, көндәлек тормыш, табигать турындагы темаларга 7-8 җөмләдән торган бәйләнешле текст төзеп сөйләү һәм язу
- сүзләрнең әйтелешен, кулланышын, язылышын истә калдыру: *авыр,акбур,акош,алъяпкыч, ап-ак, аръяк, ашъяулык, аю,әдип,әти-әни, әһәмият, бала-чага, әһәмият, берәз, бияләй, булдыклы, буяу, вак, Ватан,гади, гаилә,гайртле, давыл, данә, дөя, егрле, елан, җәелә, җәза, җәнлек, җиз, җиһаз, илле, йокы, кадерле, карабүрек, кәгазь, кәккүк, кием, кошчык, котлы, көе, көнбагыш, көньяк,көянтә, куәтле, күбрәк, күңелле, мәгънә, мәкаль, мәсьәлә, мәңге, милләт, морҗа, нәүрәз, ният, охшый, ошый, өрәңге,өянке, пөхтә, рөхсәт, русча, сава, салават, саңгырау, сәгать, сәламәт, сәхнә, сәяхәт, соңгы, сөенеч, сөяк, табигать,ташбака, таң, тәңкә, тиеш, тимераяк, тозсыз, төяк, төен,*

төнбоек, төньк, тыңлау, уйсу, үрмәкүч, чаңгы, чәучәк, чәүкә, чуар, чынаяк, шигырь, элекке, эре, юаныч, юаш, юкә, юлчы, юнәлеш, юына, ябалак, явыз, якты, ямьле, япь, ярдәм, ятьмә,яхшы, яшь.

Шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтиҗәләр

Шәхси нәтиҗәләр:

- туган илгә карата шәхси караш булдыру;
- чын кеше сыйфатлары булдыру;
- мөстәкыйльлелек һөм җаваплылык үстерү;
- этик хисләр, мөлаемлылык үстерү;
- рухи-әхлакый идеалларына китерү.
- олылар белән хезмәттәшлек;
- аралашу культурасы күнекмәләре .

Метапредметлы нәтиҗәләр:

- аң -белем үстерү;
- проблемаларны мөстәкыйль рәвештә таба алу;
- эзләнү юлларын һөм нәтиҗәләрен ачыклау;
- логик фикерләү:чагыштыру, синтез, анализ ясый белү;
- конфликтлы ситуацияләрдән чыгу юлын табу;
- укучыларның образлы, логик фикерләвен үстерү;

Предметлы нәтиҗәләр:

- Россиядә күп милләт халыкларының төшенчәсен бирү;
- татар теленең төп төшенчәләр буенча башлангыч белем (фонетик, лексик, грамматик);
- татарча югары сөйләм культурасы формалаштыру;
- туган телнең орфоэпик, лексик, грамматик төшенчәләре;
- сүз турында башлангыч төшенчәләр формалаштыру;
- уку, язу гамәлләре формалаштыру;
- сүзгә фонетик анализ ясый белү.

Универсаль уку гамәлләре формалаштыру:

Танып белү универсаль уку гамәлләре:

- дәреслектә ориентлаша белү;
- шартлы билгеләрнең телен белү;
- рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү;
- төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру;
- материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү;
- дәреслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү;

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу;
- гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау;
- үз эшчәнлегеңне контрольгә алу, биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү;

- тормыш тәҗрибәсен куллану;
- эшләнгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.

Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре:

- дәреслек геройларына, күршеңә ярдәм итүдә таныпбелү инициативасы күрсәтү;
- үз уңышларың/уңышсызлыкларың турында фикер йөртү;
- үз мөмкинлекләреңне бәяләү;
- үз эшчәнлегенең нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру;
- мәгънә барлыкка китерү («Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?» - дигән сорау куюу)

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:

- тормыш тәҗрибәсен куллану;
- күршең белән хезмәттәшлек итү;
- үз фикереңне һәм позицияңне формалаштыру;
- уртак эшчәнлеккә һәм гомуми чишелешкә килү;
- партнёрның нәрсәне белүен һәм күрүен, нәрсәне белмәвен һәм күрмәвен исәпкә алып, аңлаешлы сөйләм төзергә, сораулар бирү;
- партнёрның эш-гамәлләрен контрольгә алу;
- сөйләмнең диалог формасын үзләштерү

Укыту предметының эчтәлеге

№	**Эчтәлек**	**Сәг. саны**
1	Орфограмма.1-2 сыйныфта үткәннәрне кабатлау.	10 сәг.
2	Сүз. Телнең сүзлек байлыгы.-	10 сәг.
3	Сүз төзелеше.Сүз ясалышы.	8 сәг.
4	Сүз төркемнәре	
	Исем	16 сәг.
	Фигыль	19 сәг.
	Сыйфат	8 сәг.
	Алмашлык	4 сәг.
	Кисәкчәләр	3 сәг.
	Бәйлекләр	2 сәг.
5	Җөмлә	9 сәг.
6	Сүзтезмә.	1 сәг.
7	Текст.Бәйләнешле сөйләм	5 сәг.
8	Ел буена үткәннәрне кабатлау	7 сәг.
	Барысы	102 сәг.

Программа эчтәлеге (102 сәг.)

Орфограмма. 1-2 нче сыйныфта үткәннәрне кабатлау (13 сәг.)
Калын һәм нечкә сузыклар. Яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Тавышсыз хәрефләр. Парлы һәм парсыз яңгырау һәм саңгырау тартыклар.Калын һәм нечкә сузык авазлар. Е,я,ю хәрефләренең сүз башында һәм сузык авазлардан соң ике аваз белдергән очракларын танып белү һәм шул хәрефләр кергән сүзләрне дөрес уку, күчереп язу. Ъ, ь хәрефләренең аваз белдермәгәнлеген истә тоту, шул хәрефләр кергән сүзләрне дөрес уку. Сүзгә фонетик анализ ясау.
Сүз. Телнең сүзлек байлыгы (11 сәг.)
Сүз.Сүзнең лексик мәгънәсе. Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр. Синонимнар. Антонимнар. Омонимнар. Аларның сөйләмдәге роле. Сүзнең күп мәгънәлелеген һәм күчерелмә мәгънәсен (фразеологик әйтелмәләр) куллану. Татар теленең сүз байлыгы. Дәреслекләрдәге сүзлекчәләрдән, сүзлекләрдән сүзнең аңлатмасын табып алу.
Сүзтезмә белән белдерелгән лексик берәмлекләр: сөт өсте, җир җиләге һ.б.
Сүз төзелеше. Сүз ясалышы (11 сәг.)
Морфология һәм аның состав өлешләре. Бер тамырдан берничә сүз ясалу, кушымчалар, аларның яңа сүз ясаудагы роле.
Тамырдаш сүзләр. Сүзләрнең ясалыш буенча төрләре (ясалма, кушма, парлы сүзләр).
Сүз төркемнәре
Исем (17 сәг.)
Сүз төркемнәре төшенчәсе. Исем. Исемнең предметлык төшенчәсен белдерүе, аның җөмләдә ия булып килүе. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Исемнәрне тематик төркемләү.
Исемнең берлек һәм күплек санда килүе. Күплек кушымчалары, аларның дөрес әйтелеше һәм ясалышы.
Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Татар телендә килешләр һәм аларның сораулары. Сузык авазларга һәм яңгырау тартыкларга беткән исемнәрнең килешләр белән төрләнүе.
Фигыль (24 сәг.)
Фигыль сүз төркеменең мәгънәсе һәм сораулары. Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре. Фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. Хикәя фигыльөч заманы: үткән заман, киләчәк заман, хәзерге заман.Фигыльнең заман формаларын дөрес ясау. Фигыльнең күп мәгънәлелеге.
Сыйфат (9 сәг.)
Сыйфатларның семантик төркемнәре. Сыйфат дәрәҗәләре (гади, чагыштыру, артыклык, кимлек дәрәҗәләре).
Алмашлык (5 сәг.)
Алмашлыкның мәгънә үзенчәлегенә –зат һәм предметны атамыйча, исемен генә алыштырып килүенә күзәтүләр. Зат алмашлыклары, килеш белән төрләнүе. Аларның җөмләләрне бер-берсенә бәйләүдәге роле.
Кисәкчәләр (5 сәг.)
Да-дә, та-тә кисәкчәләрен *-да/-дә, -та/-тә* кушымчаларыннан аеру. Кисәкчәләрне дөрес язу.
Бәйлекләр (2 сәг.)
Төрле килешләрдә исемнәрне һәм зат алмашлыкларын *белән, саен, шикелле, өчен, аркылы, таба, хәтле, каршы, кадәр, чаклы, бирле, соң, башка* бәйлекләре белән куллану.

Җөмлә (12 сәг.)
Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы җөмләләр. Аларны текстта аера белү.

Җөмләнең әйтелү максаты буенча төрләренә карап, җөмлә ахырына тыныш билгесе кую. Җөмләнең баш кисәкләре . Язма сөйләмдә ия һәм хәбәрнең урыннары.
Җыйнак һәм җәенке җөмләләр. Җыйнак җөмләне, тиешле сүзләр өстәп, җәенкеләндерә белү, җәенке җөмлә эченнән баш кисәкләрне генә аерып чыгару.
Сүзтезмә (3 сәг.)
Сүз, сүзтезмә һәм җөмләләрне аера белү, мәгънәләре, сораулар ярдәмендә җөмләдә сүзләр бәйләнешен ачыклау, сүзтезмәдәге ияртүче һәм иярүче сүзләрне билгеләү**.**
Бәйләнешле сөйләм (10 сәг.)
Текстның темасын һәм төп фикере. Исемсез текстларның темасын билгеләү һәм исем кую. Төп фикерне темадан аера белү һәм аларны төгәл билгеләү.
Текстның типлары: хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү. Аларның төп үзенчәлекләре.
Әзер яки күмәк төзелгән план буенча хикәяләү тибындагы текстны изложение итеп язу. Сюжетлы рәсемнәр һәм картиналар буенча укучыларның тормыш тәҗрибәсенә, күзәтүләренә, укыганнарына бәйле темаларга сочинениеләр язу. Телдән эш характерындагы текстлар төзү.
Сөйләм этикасы. Телдән һәм язмача чакыру, тәбрикләү.
Ел буена үткәннәрне кабатлау (14сәг.)
“Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасы.Сүз төзелеше. Сүз ясалышы.Сүз төркеме.

Уку материалын календарь - тематик планлаштыру

№	Дәрес темасы	Укучы эшчәнлеге төре	Үткәрү вакыты	
			план	факт
Орфограмма. 1-2 сыйныфларда үткәннәрне кабатлау. (10сәг.)				
1	Орфограмма	Сүзлекләр белән эшләү	2.09	
2	Бәйләнешле сөйләм. Рәсем буенча хикәя язу “Җәй көне”	Хикәя төзү. Сүзлекләр белән эшләү	5.09	
3	Авазлар һәм хәрефләр. Сузык һәм тартык авазлар	Күнегүләр эшләү Рәсемнәр буенча әңгәмә, күнегүләр, тиешле хәрефләрне куеп язу, җөмләләр төзү Парларда эш, тартык авазлар, яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аеру, парлау	6.09	
4	Иҗек. Сүзләрне юлдан юлга күчерү.	Иҗек төзелеше, саны, аваз һәм иҗек анализы Сүзләрне юлдан юлга күчерү	9.09	
5	Ъ, Ь хәрефләре	Сүзләрне юлдан юлга күчерү, иҗеккә бүлү буенча биремнәр үтәү	12.09	
6	Я, ю, е хәрефләре. Алфавит	Я,ю,е хәрефләре кергән сүзләрне язу алфавит тәртибе; аваз һәм хәреф саны, әйтелеше, исеме, язылышы; сүзлекләр белән эшләү	13.09	
7	**Кереш диктант**.№1	Орфограммаларны кулланып, җөмлә ахырында тиешле тыныш билгесе куеп, диктант язу;	16.09	
8	Хаталар өстендә эш. Тамыр һәм кушымча. Тамырдаш сүзләр	Парларда эш,сүз төзелеше, тамыр һәм кушымчаны билгеләү; тамырдаш сүзләр табу	19.09	
9	Сүз төркемнәре. Җөмлә. “Орфограммалар” темасы буенча **тест**	Күнегүләрне эшләү, сорауларга җавап бирү Сүзлекләр белән эшләү, аваз-хәреф анализы. Тест эшләү.	20.09	
10	Хаталар өстендә эш.Үткәннәрне кабатлау	Татар һәм рус телләрендә [о], [ы], [е/э] сузыклары. Татар сүзләрендә аларның – кыска авазлар, ә рус теле аша кергән сүзләрдә, аларның – озын авазлар дип йөртелүе. Сүзләрдәге иҗекләр санының авазларга бәйле булуы	23.09	
Сүз. Телнең сүзлек байлыгы (10 сәг.)				
11	Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе	Лексик төшенчәсен аңлату,аңлатмалы сүзлекләр белән эш,хезмәтләрне бәяләү, төзәтү; татар теленең сүз байлыгы, сүзнең лексик мәгънәсе; лексик мәгънәгә туры килгән сүзләр табу	26.09	
12	Алынма сүзләр	Парларда эш,сүз байлыгы; төрле телләрдән кергән сүзләр, кулланылу өлкәсе	27.09	
13	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр	Сүзләрнең мәгънәләре, туры һәм күчерелмә мәгънә; сөйләмдә куллану	30.09	
14	Әйтелеше бертөрле, мәгънәләре башка сүзләр – омонимнар	Сүзләрнең мәгънәләре, сорау кую; омоним төшенчәсе	30.09	
15	Охшаш мәгънәле сүзләр – синонимнар.	Иҗади эш, сүзләрнең мәгънәләре, синоним төшенчәсе.	3.10	

16	Охшаш мәгънәле сүзләр – синонимнар.	Парларда эш,сүзләрнең мәгънәләре, синоним төшенчәсе; кулланылыш сферасы, контроль күчереп язу	4.10	
17	Капма-каршы мәгънәле сүзләр – антонимнар	Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу Хикәя төзү. Сүзлекләр белән эшләү.	7.10	
18	Тотрыклы сүзтезмәләр	Тотрыклы сүзтезмәләр яисә фразеологик әйтелмәләр белән танышу	10.10	
19	Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасын кабатлау.	Сүзлекләр белән эшләү. Диктант язу	11.10	
20	Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасын кабатлау.	Хаталар өстендә эш	14.10	
Сүз төзелеше. Сүз ясалышы (8 сәг.)				
21	Тамыр һәм кушымча	Хезмәтләрне анализлау; тамыр һәм кушымчаны табу, билгеләү, нечкә һәм калын кушымчалар	17.10	
22	Сүз ясагыч кушымчалар	Сүз ясалышы, ясагыч кушымчалар, алар ярдәмендә сүзләр ясалуын карау, ясау; ясалма сүзләр	18.10	
23	Төрләндергеч кушымчалар	Төрләндергеч кушымчалар, алар ярдәмендә сүзләрнең үзгәрүен күзәтү; үзгәртү,парларда эш	21.10	
24	Кушма сүзләр	Күнегүләр эшләү. башваткыч чишү, яңгырау тартыкларның астына сызу	24.10	
25	Парлы сүзләр	Ясалма сүзләр: кушма сүзләр, аларның ясалышы Таблица буенча эш, күнегүләр , сорауларга җавап бирү	25.10	
26	Изложение “Көзге урман”	Контроль диктант язу	7.11	
27	“Сүз төзелеше. Сүз ясалышы” темасын кабатлау.	Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу, җөмләләр төзү	8.11	
28	“Сүз төзелеше. Сүз ясалышы” темасын кабатлау.	Хаталар өстендә эш. Төзелеше ягыннан сүзләр тикшерү	11.11	
Исем (16 сәг.)				
29	Сүз төркемнәре. Сүзләрнең төркемнәргә бүленеше.	Сүзлекләр белән эшләү. Җөмләдән исемнәрне табу. Сүзләрне төркемнәргә бүлү.	14.11	
30	Исем. Мәгънәсе, сораулары, җөмләдәге роле.	Күнегүләр эшләү, тиешле хәрефләрне куеп язу, җөмләләр төзү	15.11	

31	Ялгызлык исемнәр	Исемнәрне табу, сорау кую.	18.11	
32	Уртаклык исемнәр	Уртаклык төшенчәсе, язылышы, алган белемнәрне практикада куллану	21.11	
33	Берлек һәм күплек сандагы исемнәр	Берлек һәм күплек сан формалары, берлектән-күплек, күплектән-берлек ясау; борын авазларын тану.	22.11	
34	“Берлек һәм күплек сандагы исемнәр” темасын кабатлау.	Сүзлекләр белән эшләү. Күплек форма ясау, язылышы, изложение язу	25.11	
35	Исемнәрнең килеш белән төрләнеше	Килеш төшенчәсе, җөмләдә бәйләүче роле, атамалары, сораулары; калын һәм нечкә төрләнеш	28.11	
36	Баш килеш	Исемнәрне табу, сорау кую, баш килеш төшенчәсе, сораулары	29.11	
37	Иялек килеше	Парларда эш, исемнәргә сорау кую; иялек килеш төшенчәсе, сораулары, кушымчары; калын һәм нечкә төрләнеш	2.12	
38	Юнәлеш килеше	Исемнәргә сорау кую; юнәлеш килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; саңгырау һәм яңгырау тартыкларга, сузык авазга беткән исемгә кушымча ялгау	5.12	
39	Төшем килеше	Исемнәргә сорау кую; төшем килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; саңгырау һәм яңгырау тартыкларга, сузык авазга беткән исемгә кушымча ялгау	6.12	
40	Чыгыш килеше	Исемнәргә сорау кую; чыгыш килеш төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш; борын авазларына беткән исемнәргә чыгыш килеш кушымчасын ялгау	9.12	
41	Урын-вакыт килеше	Исемнәргә сорау кую; урын-вакыт килеше төшенчәсе, сораулары, кушымчалары; калын һәм нечкә төрләнеш	12.12	
42	“Исемнәрнең килеш белән төрләнеше” темасын ныгыту	Исемнәргә сорау кую; килешен билгеләү.	13.12	
43	**1яртыеллык буенча контроль диктант№ 3“Карлар ява”.**	Диктант язу	16.12	
44	Хаталар өстендә эш. “Исем” темасын кабатлау	Хаталар өстендә эшләү Исемнәргә сорау кую; килешен билгеләү	19.12	
Фигыль (19 сәг.)				
45	Фигыль сүз төркеменең мәгънәсе һәм сораулары	Җөмләдән фигыльне табу. Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау	20.12	
46	Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре	Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау. Фигыльне юклык формага кую	23.12	
47	Фигыльнең барлык һәм юклык төрләре **Контроль күчереп язу**	Контроль күчереп язу	26.12	

48	Фигыльләрнең зат-сан белән төрләнеше	Сүзлекләр белән эшләү Фигыльне зат-сан белән төрләндерү	27.12	
49	Фигыльләрнең зат-сан белән төрләнеше	Контроль диктант.	30.12	
50	Фигыль заманнары. Хикәя фигыль	Сүзлекләр белән эшләү. Хаталар өстендә эш.	13.01	
51	Хикәя фигыльнең заман белән төрләнеше	Фигыльне заман белән төрләндерү	16.01	
52	Хәзерге заман хикәя фигыль	Фигыльне заман белән төрләндерү. Билгеле һәм билгесез үткән заман, аның кушымчалары, язылышы	17.01	
53	Үткән заман хикәя фигыль	Сүзлекләр белән эшләү. Җөмләдән фигыльне табу. Үткән заман хикәя фигыльнең белдерелеше, сораулары, сөйләмдә аларны аера белү	20.01	
54	“Үткән заман хикәя фигыль”	Фигыльне төрле зәаманга кую.	23.01	
55	Киләчәк заман хикәя фигыль	Фигыльне заман белән төрләндерү	24.01	
56	Киләчәк заман хикәя фигыльнең беренче төре	Сүзлекләр белән эшләү Фигыльне заман белән төрләндерү	27.01	
57	Киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре	Парларда эш, киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре; калын һәм нечкә төрләнеш; тамырда авазлар чиратлашуы	30.01	
58	“Киләчәк заман хикәя фигыль” темасын ныгыту		31.01	
59	Фигыльләрнең күп мәгънәлелеге	Боерык фигыльне табу. Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау Фигыльләрнең мәгънәләрен ачыклау. Синоним, антоним фигыльләр һәм сыйфатлар, сөйләмдә куллану	3.02	
60	“Фигыльләрнең күп мәгънәлелеге” темасы ныгыту	Сүзлекләр белән эшләү. Парларда эш, иҗади эш, фигыль төзелеше, анализлау	6.02	
61	“Фигыльләрнең күп мәгънәлелеге” темасын ныгыту	Хаталар өстендә эш	7.02	
62	“Фигыль” темасын кабатлау	Аңлатмалы диктант язу	10.02	
63	“Фигыль” темасын кабатлау	Фигыльне заман белән төрләндерү	13.02	
Сыйфат (8сәг.)				

64	Сыйфатлар нәрсәне белдерәләр	Сүзлекләр белән эшләү Сыйфатны җөмләдә куллану	14.02	
65	Контроль күчереп язу “Мәңге сүнмәс умырзаялар”.	Сыйфат дәрәҗәләре төп (гади) , чагыштыру, артыклык, кимлек, сыйфат дәрәҗәләренең ясалышы, аларның дөрес язылышы	17.02	
66	Сыйфат дәрәҗәләре. Гади дәрәҗәдәге сыйфатлар	Ирекле диктант язу	20.02	
67	Чагыштыру дәрәҗәсендәге сыйфатлар	Хаталар өстендә эш.	21.02	
68	Артыклык дәрәҗәсендәге сыйфатлар	Сыйфат дәрәҗәләре төп (гади) , чагыштыру, артыклыккимлек, сыйфат дәрәҗәләренең ясалышы, аларның дөрес язылышы	24.02	
69	Кимлек дәрәҗәсендәге сыйфатлар		27.02	
70	Изложение “Песи баласы”	Орфограммаларны кулланып диктант язу,	28.02	
71	“Сыйфат” темасын кабатлау	Сүз төркемнәрен билгеләү	3.03	
	Алмашлык (4 сәг.)			
72	Алмашлык	Алмашлыклар белән җөмлә төзү	6.03	
73	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнәнеше	Сүзлекләр белән эшләү Берлек сандагы зат алмашлыкларын килеш белән төрләндерү; дөрес әйтелеш һәм язылыш	7.03	
74	“Алмашлык” темасын ныгыту	Контроль күчереп язу	10.03	
75	Рәсем буенча хикәя язу	Алмашлыклар белән җөмлә төзү.	13.03	
76	Хаталар өстендә эш. “Алмашлык” темасын ныгыту			
	Кисәкчәләр (5 сәг.)			
77	Кисәкчәләр	Кисәкчәләр кулланып җөмлә төзү	14.03	
78	“Кисәкчәләр” темасын ныгыту	Кисәкчәләр кулланып җөмлә төзү	17.03	
79	3 чирек нәтиҗәләре буенча контроль диктант	Рәсем буенча хикәя язу	20.03	
80	Бәйлекләр	Хезмәтләрне анализлау, ярдәмче сүз төркеме буларак бәйлек; җөмләдәге роле Сүзлекләр белән эшләү	21.03	
81	“Бәйлекләр” темасы буенча изложение	Изложение язу. Бәйлекнең җөмләдәге роле. Бәйлекләр кулланып җөмлә төзү	24.03	

Җөмлә (9 сәг.)				
82	Нәрсә ул җөмлә?	Сүзлекләр белән эшләү. Әйтелү максаты ягыннан төрле җөмләләр төзү	27.03	
83	Хикәя җөмлә	Әйтелү максаты ягыннан төрле җөмләләр төзү	7.04	
84	Сорау җөмлә	Әйтелү максаты ягыннан төрле җөмләләр төзү	10.04	
85	Өндәү (боеру) җөмлә. Тойгылы җөмлә	Парларда эш, әйтелеш максаты буенча төрләре- өндәү җөмлә, белдерелеше, тыныш билгесе, җөмләләр төзү. Көчле тойгы белән җөмлә төзү	11.04	
86	Җөмлә кисәкләре	Диктант язу	14.04	
87	Җыйнак һәм җәенке җөмләләр	Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре: ия һәм хәбәр, аларның белдерелеше, сораулары, язуда билгеләү Җөмлә кисәкләрен билгеләү тәртибе, аларның аталышы, сораулар кую	17.04	
88	“Җөмлә” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	Җыйнак, җәенке җөмләләр төзү Тиңдәш кисәкләр кулланып җөмлә төзү	18.04	
89	“Җөмлә” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	Диктант язу, җөмлә кисәкләрен билгеләү	21.04	
Сүзтезмә (1 сәг.)				
90	Сүзтезмә	Сүзтезмә төшенчәсе, аларны аера белү, сораулар кую Җөмләдә сүзләр бәйләнешен билгеләү. Сүзлекләр белән эшләү Җөмлә кисәкләрен билгеләү	24.04	
Бәйләнешле сөйләм (5сәг.)				
91	Текст. Бәйләнешле сөйләм	Әйтмә һәм язма сөйләм; текст, текстның өлешләре, мәгънәле кисәкләре арасында бәйләнеш; исем кую, хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү төрләрен аеру текстның төп уе- тема; теманы билгеләү, мисаллар китерү мәгънәле кисәкләрне билгеләп гади план төзү.	25.04	
92	Сөйләм этикасы	Сөйләм этикасы белән танышу,план төзү; язма сөйләм нормаларын, язылыш кагыйдәләрен искә төшерү	28.04	
93	Тасвирлау һәм хикәяләү текстлары	Тасвирлау хезмәтләрне бергәләп бәяләү, хаталарны классификацияләү, автобиография язу үзенчәлеге Төрле текстлар төзү Һәр абзацка исем кую, план төзү,эчтәлек сөйләү,орфограммаларны табу,эчтәлеген язу	2.05	
94	“Бәйләнешле сөйләм” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	Изложение язу	5.05	
95	“Бәйләнешле сөйләм” темасы буенча үткәннәрне ныгыту	Сүзләрнең мәгънәләрен ачыклау	8.05	

96	Арадаш аттестация		12.05	
Ел буена үткәннәрне кабатлау(7сәг.)				
97	“Сүзнең төп (лексик) мәгънәсе” темасы. Сүз төзелеше. Сүз ясалышы.	Сүзлекләр белән эшләү Төзелеше ягыннан сүзләрне тикшерү	15.05	
98	Исем. Исемнәрнең килеш белән төрләнүе. Фигыль. Фигыльнең заман белән төрләнеше.	Сүз төркемнәрен билгеләү. Җөмлә төзү.	16.05	
99	Сыйфат. Сочинение “Җәй”.	орфограммаларны кулланып диктант язу; җөмлә кисәкләрен билгеләү	19.05	
100	Алмашлык. Кисәкчәләр. Бәйлекләр.	Сүз төркемнәрен билгеләү	22.05	
101	Җөмлә. Сүзтезмә. Бәйләнешле сөйләм	Сүз төркемнәрен билгеләү Җөмлә төзү. Сүзлекләр белән эшләү	23.05	
102	Уткәннәрне кабатлау	Алмашлыклар белән җөмлә төзү Белем һәм күнекмәләрне практикада куллану.	26.05	

Әдәбият

1. Татар теле. 1 кисәк, 2 кисәк.- дәреслек И.Х Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова.-Казан, “ Мәгариф- вакыт” нәшрияты, 2013 ел
2. И.Х Мияссарова, К.Ф. Фәйзрахманова. Методик кулланма.- Казан,“ Мәгариф- вакыт” нәшрияты, 2013 ел

Интернет – ресурслар

татар электрон библиотекасы http://kitap.net.ru/;
татар телендә интернет белем үзәге http://belem.ru//;
балалар өчен сайт http://balarf.ru/.